

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๒/๒๕๖๖

วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคไทย

นายทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ร้อง ยื่นคำร้อง และคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๖ และวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๖ ตามลำดับ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครักษา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพ्रรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากผู้ถูกร้องได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนค่าไปรษณียการจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง แต่ไม่นำเงินที่ได้รับไปชำระตามวัตถุประสงค์ที่ขอเบิกจ่าย ดำเนินการประชุมใหญ่ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพรรครักษา และไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพ्रรคการเมืองในรอบปี ๒๕๖๕ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพ्रรคการเมืองฯ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๒๖

ข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำร้องเพิ่มเติม และเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดสรรเงินสนับสนุนค่าไปรษณียการและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมืองตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าไปรษณียการและค่าสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมือง โดยพรรครักษา ผู้ถูกร้อง ได้รับจัดสรรเงินดังกล่าวสำหรับปี ๒๕๔๓ จำนวน ๑,๔๖๑,๘๗๐ บาท เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบจากหนังสือขอคัดสำเนาทะเบียนพรรคการไทยของการสื่อสารแห่งประเทศไทยเพื่อดำเนินคดีแพ่งกับผู้ถูกร้องว่า ผู้ถูกร้องค้างชำระค่าไปรษณียการ เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสอบถามข้อเท็จจริงไปกับทราบจากการสื่อสารแห่งประเทศไทยว่า ผู้ถูกร้องซึ่งได้รับอนุญาตให้ฝากสั่งไปรษณียภัณฑ์ พัสดุไปรษณีย์และไปรษณีย์ด่วนพิเศษโดยชำระค่าฝากสั่งเป็นเงินเชื่อ ณ ที่ทำการไปรษณีย์เขตดุสิต ได้ใช้บริการฝากสั่งในเดือนธันวาคม ๒๕๔๓ เดือนมกราคม ๒๕๔๔ และเดือนมีนาคม ๒๕๔๕ รวมเป็นเงิน ๑๔๒,๔๐๐ บาท เมื่อการสื่อสารฯ ทางด้าน ผู้ถูกร้องก็ขอผ่อนชำระแต่ก็ไม่ชำระ ซึ่งเมื่อสำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐได้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการขอเบิกจ่ายเงินค่าไปรษณียการ ก็ปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๔ ผู้ถูกร้องได้ขอเบิกเงินค่าไปรษณียการเป็นค่าฝากสั่ง

สิ่งของทางไปรษณีย์ที่ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ ประจำเดือนธันวาคม ๒๕๔๗ ตามใบแจ้งหนี้ของที่ทำการไปรษณีย์เขตดุสิต ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๔๘ จำนวนเงิน ๑๕๒,๔๐๐ บาท และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โอนเงินจำนวนดังกล่าวให้ไปเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๘ รวมค่าโทรศัพท์ จำนวน ๒๒๓.๖๓ บาทด้วย และผู้ถูกร้องได้ขอเบิกและได้รับการสนับสนุนเงินเป็นค่าไปรษณียารและค่าสาธารณูปโภคในเขตที่ ๑ และเขตที่ ๒ ประจำปี ๒๕๔๘ จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองอีก ๒ ครั้ง โดยรับเงินไปแล้วเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๘ และวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๘ จำนวนเงิน ๒๙,๗๕๒.๐๕ บาท และ ๒,๑๕๐.๗๐ บาท ตามลำดับ ต่อมาวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๘ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๔๗ และได้ตรวจสอบบัญชีงบการเงินของผู้ถูกร้องเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณารายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าว และผู้ร้องแจ้งให้ผู้ถูกร้องส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม พร้อมทั้งชี้แจงแสดงเหตุผลการใช้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าว ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ได้ชำระเงินให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการให้เงินสนับสนุนจากกองทุนฯ แล้ว เหตุที่ชำระล่าช้าเนื่องจากผู้ถูกร้องเข้าใจว่าสามารถยืมเงินจำนวนดังกล่าวไปทดลองจ่ายในกิจการอื่นๆ ของพรรคได้ จึงได้ยืมไปจ่ายเป็นค่าเช่าอาคารที่ตั้งสำนักงานใหญ่ซึ่งค้างชำระ ส่วนเอกสารไม่สามารถจัดส่งเพิ่มเติมให้ได้เนื่องจากสำนักงานใหญ่ของพรรคถูกผู้ให้เช่าปิดล็อกกุญแจ ผู้ร้องได้พิจารณาข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องไม่นำเงินที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไปชำระตามวัตถุประสงค์ที่ขอเบิกเงิน ปล่อยให้ระยะเวลาล่วงเลยนานจนกระทั่งได้มีการขอเอกสารหลักฐานและมีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและได้รับการยืนยันจากการสื่อสารแห่งประเทศไทยว่า ถึงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๔๘ ผู้ถูกร้องยังไม่ชำระเงิน เพิ่งจะชำระเงินจำนวนดังกล่าวหลังจากได้รับเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไปแล้ว ๑ ปี ๓ เดือนเศษ โดยอ้างว่าสามารถนำเงินไปใช้ในรายการอื่นได้กรณีจึงไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ มาตรา ๖๒

ผู้ร้องได้มีประกาศสำนักงานนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่อง การจดทะเบียนพรรคการเมือง ผู้ถูกร้อง เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๓๕ โดยมีคณะกรรมการบริหารพรรค จำนวน ๑๖ คน ต่อมาได้มีประกาศ เรื่อง ผู้ถูกร้องเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรค ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรค ตอบรับการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรค ข้อบังคับพรรค กรรมการบริหารพรรค ตอบรับการเปลี่ยนแปลงกรรมการบริหารพรรค ข้อบังคับพรรค ตามประกาศลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๕ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๐ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๑ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๒ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๒ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๓ วันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๓ วันที่ ๑๑, ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๓ วันที่ ๖, ๒๕ กันยายน

໒៥៥៣ ວັນທີ ۲۹ ຕຸລາຄມ ۲៥៥៣ ແລະ ວັນທີ ۱ ຕຸລາຄມ ۲៥៥៤ ຕາມລຳດັບ ທຳໄໝມືຄະນະການບໍລິຫານພຣກ ຜູ້ຖຸກຮ່ອງ ທີ່ພັນຈາກຕຳແໜ່ງທັງຄະນະອູ່ປະຈຸບັດທີ່ຕາມຂົ້ນບັນກັບພຣກ ຈຳນວນ ۳۱ ດັນແຕ່ໃນການແຈ້ງຕ່ອງຜູ້ຮ່ອງດື່ງການເລືອກຕັ້ງຄະນະການບໍລິຫານພຣກຊູດໃໝ່ແຫ່ນຊູດເດີມທີ່ກຽບວາຮາກຕຳແໜ່ງ ຈຳນວນ ۱۶ ດັນ ໃນຄວາມປະໜຸນໃໝ່ສາມັນປະຈຳປັບປຸງພຣກ ເມື່ອວັນທີ ۳۱ ມີນາຄມ ۲៥៥۴ ນັ້ນ ສຳນັກງານຄະນະການການເລືອກຕັ້ງໄດ້ຕຽບສອບແລ້ວ ປຣາກງູວ່າຢັ້ງໄໝ່ກຽບດ້ວນຖຸກຕ້ອງຜູ້ຮ່ອງຈຶ່ງໃຫ້ຜູ້ຖຸກຮ່ອງຂຶ້ແຈງແລະສ່ວນເອກສານເພີ່ມເຕີມ ທັງແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖຸກຮ່ອງດຳເນີນການເລືອກຕັ້ງການບໍລິຫານພຣກເພີ່ມເຕີມ ເພື່ອໃຫ້ມີຕຳແໜ່ງກຽບດ້ວນມາຕරາ ۱۲ ແຫ່ງພຣະຣາຊບ້ານຸ້ມູັດປະກອບຮັບຮົມນຸ້ມູວ່າດ້ວຍພຣກການເມື່ອງາ ແລະຂົ້ນບັນກັບພຣກຜູ້ຖຸກຮ່ອງາ ຂ້ອ ۲۱ ແລະເມື່ອວັນທີ ۳۰ ພຸດຍການ ۲៥៥៥ ຜູ້ຖຸກຮ່ອງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຮ່ອງທ່ານວ່າ ໄດ້ຈັດປະໜຸນໃໝ່ສາມັນ ເມື່ອວັນທີ ۳۰ ເມສາຍນ ۲៥៥៥ ທີ່ປະໜຸນມື້ມີຕີປັບປຸງແລ້ວ ໂດຍຈັດສ່ວນສຳເນົາຮາຍງານການປະໜຸນາ ມາດ້ວຍ ທີ່ປຣາກງູມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະໜຸນຈຳນວນ ۲۹ ດັນ ສຳນັກງານຄະນະການການເລືອກຕັ້ງໄດ້ຕຽບສອບເອກສາຮລັກສູານແລ້ວ ປຣາກງູວ່າໄໝ່ກຽບດ້ວນຖຸກຕ້ອງຜູ້ຮ່ອງຈຶ່ງໃຫ້ຜູ້ຖຸກຮ່ອງຂຶ້ແຈງແລະສ່ວນເອກສາຮຜູ້ຮ່ອງໄດ້ຕຽບສອບແລ້ວ ພບວ່າຜູ້ຖຸກຮ່ອງໄໝ່ສ່ວນເອກສາຮທີ່ຜູ້ຮ່ອງແຈ້ງໃຫ້ດຳເນີນການ ຄະນະການບໍລິຫານພຣກທີ່ພັນຈາກຕຳແໜ່ງແລະຕົ້ນອູ່ປະຈຸບັດທີ່ຕ່ອງໄປຕາມຂົ້ນບັນກັບ ບຸກຄົລທີ່ປຣາກງູຍ້່ອເຂົ້າຮ່ວມປະໜຸນໃໝ່ກຽບວາຮາກບໍລິຫານພຣກ ຜູ້ແທນສາຂາພຣກ ມີຈຳນວນ ແລະ ຮາຍໜ້ອ ໄນມ່ວນກັນກັບຄຳຂຶ້ແຈງ ໂດຍຜູ້ຖຸກຮ່ອງອ້າງວ່າໄໝ່ສາມາດເຂົ້າໄປຕຽບສອບເອກສາຮອງພຣກທີ່ສຳນັກງານໃໝ່ໄດ້ ຜູ້ຮ່ອງໄດ້ພິຈາລະນາແລ້ວເຫັນວ່າການປະໜຸນໃໝ່ສາມັນຂອງພຣກ ຜູ້ຖຸກຮ່ອງ ໄນເປັນໄປຕາມຂົ້ນບັນກັບຂອງພຣກາ ຂ້ອ ۶۱, ۵۷ ແລະ ໄນເປັນອົງກປະໜຸນຕາມຂ້ອ ۶۲ ຜູ້ຖຸກຮ່ອງໄໝ່ດຳເນີນການໄໝ່ເປັນໄປຕາມພຣະຣາຊບ້ານຸ້ມູັດປະກອບຮັບຮົມນຸ້ມູວ່າດ້ວຍພຣກການເມື່ອງາ ມາຕරາ ۲۶

ຄະນະການການເລືອກຕັ້ງໄດ້ມື້ມີຕີອຸນຸມັດຕົວເງິນຈັດສຽບສັນນຸພຣກການເມື່ອງແລະຄະນະການກອງທຸນເພື່ອການພັດນາພຣກການເມື່ອງໄດ້ມື້ມີຕີເຫັນຂອບໃຫ້ຈັດສຽບສັນນຸພຣກການເມື່ອງຕາມທີ່ໄດ້ອຸນຸມັດຕົວເງິນດັ່ງລ່າວໃນຄວາມປະໜຸນເມື່ອວັນທີ ۲۱ ຮັນວາຄມ ۲៥៥៥ ທີ່ຜູ້ຖຸກຮ່ອງໄດ້ຮັບການຈັດສຽບຕາມແພນງານແລະໂຄຮງການ ຈຳນວນ ۳ ໂຄງການ ເປັນເງິນ ۴,۷۴,۰۰۰ ນາທ ຈັດສຽບເປັນຄ່າໄປຢ່າງລົງຢ່າງ ແລະ ອໍານວຍ ແລະ ອໍານວຍ ສຳນັກງານຄະນະການການເລືອກຕັ້ງໄດ້ເບີກຈ່າຍເງິນໃຫ້ຜູ້ຖຸກຮ່ອງໄປບ້າງແລ້ວ ເປັນການເບີກຈ່າຍເງິນຕາມແພນງານແລະໂຄຮງການ ۲ ພວດ ອໍານວຍ ແລະ ອໍານວຍ ທີ່ຜູ້ຖຸກຮ່ອງນອກຈາກຈະຕັ້ງໃຫ້ຈ່າຍເງິນສັນນຸພຣກການເມື່ອງາ ແລະ ໄນເປັນໄປຕາມທີ່ບ້ານຸ້ມູັດປະກອບຮັບຮົມນຸ້ມູວ່າດ້ວຍພຣກການເມື່ອງາ ແລ້ວ

ยังจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินดังกล่าวในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไปตามนัยมาตรา ๖๒ อีกด้วย แต่ปรากฏว่า เมื่อสิ้นระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๕ ของผู้ถูกร้องเฉพาะแบบรายงานไม่มีการลงรายละเอียดในแบบ แต่มีหมายเหตุว่าข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสรรเงินและโครงการต่างๆ ยังไม่สามารถลงรายละเอียดได้ และหลักฐานการจ่ายเงินก็ยังส่งให้ไม่ได้ ผู้ร้อง จึงให้ผู้ถูกร้องชี้แจงและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องภายใน ๑๕ วัน และผู้ร้องตรวจสอบแล้ว เห็นว่า ผู้ถูกร้องได้รับเงินสนับสนุนประจำปี ๒๕๔๕ ไปแล้ว ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์เมืองฯ

การที่ผู้ถูกร้อง นำเงินสนับสนุนค่าไประษีญากรที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระองค์เมืองฯไปใช้จ่าย ไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระองค์การเมืองในรอบปี ๒๕๔๕ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป และดำเนินการประชุมใหญ่ไม่เป็นไปตามข้อบังคับพระราชนิติบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์เมืองฯ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๒๖ ตามลำดับ อันเป็นเหตุให้ยกพระองค์การเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์การเมืองฯ ผู้ร้อง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระองค์ไทย ผู้ถูกร้อง ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้อง และคำร้องเพิ่มเติมไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญฯ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัย สำเนาคำร้องและคำร้องเพิ่มเติม ให้ผู้ถูกร้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา

ผู้ถูกร้องยื่นคำชี้แจง และคำชี้แจงเพิ่มเติม สรุปว่า เงินสนับสนุน จำนวน ๑๔๒,๖๐๐ บาท ซึ่งเป็นเงินจัดสรรของกองทุนเพื่อการพัฒนาพระองค์การเมืองประจำปี ๒๕๔๓ นั้น ผู้ถูกร้องได้รับเงินสนับสนุนดังกล่าวในปี ๒๕๔๕ กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ที่กองทุนฯ จัดสรรให้ผู้ถูกร้อง มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนเป็นค่าไประษีญากรให้แก่ผู้ถูกร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์การเมืองฯ และผู้ถูกร้องได้นำเงินจำนวนดังกล่าวไปชำระให้แก่การสื้อสารแห่งประเทศไทย เป็นค่าสั่งไประษีญาณ์และพัสดุไประษีญาณ์โดยมิได้นำไปใช้จ่ายเพื่อการอื่นแต่อย่างใด การที่นายชนบดินทร์ แสงสถาพร หัวหน้าพระองค์ไทย ผู้ถูกร้อง ยื่นเงินจำนวนดังกล่าวไปท่องจ่ายเป็นค่าเช่าสำนักงานใหญ่ของพระองค์ และภรรยาของนายชนบดินทร์ ยื่นเงินจำนวนดังกล่าวไปท่องจ่ายเป็นค่าเช่าสำนักงานใหญ่ของพระองค์ ทั้งการยื่นเงินค่าไประษีญากรดังกล่าวไปท่องจ่ายในกิจการอื่นของพระองค์นั้น เป็นการ

กระทำเพื่อแก้ไขปัญหาของนายชันบดินทร์ ซึ่งรับผิดชอบการบริหารงานของพระครู โดยคณะกรรมการบริหารพระครูไม่มีส่วนรับรู้แต่อย่างใด ไม่มีผลผูกพันผู้ถูกร้องซึ่งเป็นนิติบุคคล ผู้ถูกร้องไม่ได้ใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ อันเป็นเหตุให้ยุบพระครูตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครรภ์เมืองฯ

ผู้ถูกร้องได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพระครรภ์เมืองในรอบปี ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๘ ถูกต้องตามความเป็นจริง โดยในรอบปี ๒๕๔๗ ผู้ถูกร้องมีค่าไปรษณีย์กรที่ต้องเบิกจ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ จำนวน ๑๔๓,๓๘๘ บาท ตรงตามที่ระบุไว้ในรายงาน และได้มีหนังสือขอเบิกเงินค่าไปรษณีย์กร จำนวน ๑๔๒,๖๔๕ บาท จากกองทุนฯ ไปแล้วก่อนที่จะจัดทำรายงาน ส่วนการจัดทำสมุดรายวันแสดงรายรับและรายจ่ายเงินค่าไปรษณีย์กรมีปัญหา เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจของพนักงานบัญชีที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ไม่ได้เกิดจากการกระทำที่มีเจตนาทุจริต และมิได้ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด

การประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๘ ของพระครูผู้ถูกรองนั้น มีกรรมการบริหารพระครู (รักษาการ) ลาออกจากเป็นสมาชิกพระครูไปก่อน จำนวน ๕ คน ซึ่งผู้ถูกร้องได้รายงานให้ผู้ร้องทราบแล้ว จึงเหลือคณะกรรมการบริหารพระครูในวันประชุม ๒๒ คน และกรรมการบริหารพระครู (รักษาการ) เข้าร่วมประชุมมี ๑๔ คน จากจำนวนที่เหลือทั้งหมด ๒๒ คนดังกล่าว และตัวแทนสาขาพระครู ๓ คน จากจำนวนทั้งหมด ๑๐ คน ผู้เข้าร่วมประชุมจึงมีจำนวนเกินกว่ากึ่งหนึ่ง ถือเป็นองค์ประชุมตามข้อบังคับพระครูไทย ผู้ถูกร้อง ข้อ ๖๒ แล้ว ผู้ถูกร้องจึงไม่ได้ดำเนินการใดๆ ที่เป็นการไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครรภ์เมืองฯ มาตรา ๒๖ แต่อย่างใด ไม่มีเหตุให้ยุบพระครรภ์เมืองตามนัยมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ ทั้งผู้ร้อง ยื่นคำร้องเมื่อพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ความประ建立健全ต่อผู้ร้อง ศาลรัฐธรรมนูญไม่มีอำนาจพิจารณาอนุจฉัยและมีคำสั่งให้ยุบพระครรภ์เมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครรภ์เมืองฯ ได้

ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยกคำร้อง และคำร้องเพิ่มเติมของผู้ร้อง เพื่อให้พระครูไทย ผู้ถูกร้องดำเนินกิจการทางการเมืองต่อไป

พิจารณาแล้ว ปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับอำนาจการพิจารณาอนุจฉัยและการสั่งยุบพระครรภ์เมืองของศาลรัฐธรรมนูญ ตามคำชี้แจงโดยแท้จริงและคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญชี้ขาดข้อกฎหมายดังกล่าวของผู้ถูกร้อง นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยไว้แล้วว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาอนุจฉัยคำร้องของนายทะเบียนพระครรภ์เมือง และมีคำสั่งให้ยุบพระครรภ์เมืองตามพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมืองฯ ได้ คือคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๗ เรื่องนายทะเบียนพระองค์เมืองขอให้สั่งยุบพระกมลชน วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ ทั้งศาลรัฐธรรมนูญได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้รับเรื่องนี้ไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว จึงไม่วินิจฉัยซ้ำอีก

ประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พระไท ผู้ถูกร้องนำเงินค่าไปรษณียกรที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระองค์ไปใช้จ่ายไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์เมืองฯ มาตรา ๖๒ ดำเนินการประชุมใหญ่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์เมืองฯ และข้อบังคับของพระ ข้อ ๖๒ ไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระองค์เมือง ในรอบปี ๒๕๔๕ ให้ถูกต้องตามความจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป เป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์เมืองฯ มาตรา ๖๒ หรือไม่

พิเคราะห์แล้ว ประเด็นตามคำร้องลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ ที่ว่า ผู้ถูกร้องไม่นำเงินค่าไปรษณียกรที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระองค์ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอเบิกจ่ายเป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระองค์เมืองฯ หรือไม่ นั้น ตามคำร้องและคำชี้แจงของผู้ร้องและผู้ถูกร้อง ฟังได้เป็นยุติในเบื้องต้นว่า เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๔๕ ผู้ถูกร้องได้ขอเบิกเงินสนับสนุนค่าไปรษณียกรจากผู้ร้อง (ตามเอกสารหมายเลข ๕ ท้ายคำร้องเพิ่มเติม ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๕ ของผู้ร้อง) ซึ่งกองทุนเพื่อการพัฒนาพระองค์โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้จัดสรรเงินสนับสนุนค่าไปรษณียกรและค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๑๔๒,๔๐๐ บาท (ตามคำชี้แจง จำนวน ๑๔๒,๖๐๐ บาท) ให้แก่ผู้ถูกร้องรับไป เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๔๕ ผู้ถูกร้องได้รับอนุญาตจากการสื่อสารแห่งประเทศไทยให้ฝากส่งไปรษณีย์กันท์ พัสดุไปรษณีย์และไปรษณีย์ด่วนพิเศษโดยชำระค่าฝากส่งเป็นเงินเชื่อ ณ ที่ทำการไปรษณีย์เขตดุสิต และผู้ถูกร้องใช้บริการฝากส่งเป็นรายเดือน และค้างชำระเงินค่าฝากส่งไปรษณีย์กันท์และพัสดุไปรษณีย์ ในเดือนธันวาคม ๒๕๔๓ จำนวน ๑๔๒,๔๐๐ บาท เดือนมกราคม ๒๕๔๕ จำนวน ๘๐ บาท และเดือนมีนาคม ๒๕๔๕ จำนวน ๑๒๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๑๔๒,๖๐๐ บาท หลังจากผู้ถูกร้องได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียกรและค่าสาธารณูปโภคจากกองทุนฯ จำนวนดังกล่าวแล้ว ผู้ถูกร้องก็มิได้นำเงินสนับสนุนไปชำระค่าฝากส่งที่ค้างชำระให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยแต่อย่างใด การสื่อสารฯ ทวงถามก็ไม่ชำระ แต่ผู้ถูกร้องกลับนำเงินจำนวนดังกล่าวไปจ่ายเป็นค่าเช่าอาคารสำนักงานให้ผู้ซึ่งค้างชำระผู้ให้เช่าอยู่ เพิ่งจะชำระให้การสื่อสารฯ เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๕

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมืองฯ มาตรา ๖๑ บัญญัติว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดให้พระครุการเมืองได้รับการสนับสนุนในเรื่องค่าไปธรรมณียากร ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสาธารณูปโภค และด้านอื่นๆ เพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกันตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด” และมาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พระครุการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครุการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องได้ยื่นขอเบิกเงินสนับสนุนค่าไปธรรมณียากรและสาธารณูปโภค เมื่อได้รับเงินสนับสนุนดังกล่าวไปแล้วต้องนำเงินไปใช้จ่ายเพื่อเป็นค่าไปธรรมณียากรและค่าสาธารณูปโภคเท่านั้น ผู้ถูกร้องนำเงินไปจ่ายค่าเช่าอาคารที่ตั้งสำนักงานใหญ่ที่ผู้ถูกร้องค้างชำระกับผู้ให้เช่า จึงเป็นการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายข้างต้น ข้ออ้างที่ว่าเป็นการยึดทรัพย์จ่ายเป็นค่าเช่าไปก่อนโดยจะกู้ยืมเงินมาใช้คืนในภายหลังทั้งเป็นการกระทำของนายชนบดินทร์ ซึ่งเป็นหัวหน้าพระครุ ไม่ผูกพันผู้ถูกร้อง การนำเงินจำนวนที่ได้รับไปชำระให้แก่การสื่อสารแห่งประเทศไทยล่าช้าไปกว่ากำหนด ก็มิได้ทำให้ผู้ถูกร้องใช้จ่ายเงินจำนวนดังกล่าวไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ นั้น จะรับฟังว่าเป็นการใช้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ที่ขอเบิกเงินสนับสนุนตามกฎหมายดังกล่าวไม่ได้แม้มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมืองฯ จะกำหนดให้คณะกรรมการบริหารพระครุการเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นๆ ของพระครุการเมืองและสาขาวรรคการเมือง แต่มาตรา ๒๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ก็กำหนดให้หัวหน้าพระครุการเมืองเป็นผู้แทนของพระครุการเมืองในการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องโดยนายชนบดินทร์ หัวหน้าพระครุ ผู้ถูกร้อง ได้นำเงินสนับสนุนค่าไปธรรมณียากรไปทดลองจ่ายในกิจการอื่นที่ไม่เป็นไปตามการที่ขอเบิกเงินและรับเงินสนับสนุนมาคณะกรรมการบริหารพระครุก็ต้องร่วมรับผิดชอบในการกระทำดังกล่าว จะอ้างว่าคณะกรรมการบริหารพระครุไม่ทราบและไม่รับรู้ในการกระทำนั้น ไม่ได้ ดังนี้ย่อมถือเป็นการกระทำการของผู้ถูกร้องด้วย ดังนั้น การกระทำการของผู้ถูกร้องจึงเป็นการกระทำไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมืองฯ

ส่วนประเด็นตามคำร้อง (เพิ่มเติม) ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๖ ที่ผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครุการเมืองฯ มาตรา ๒๖ และ

ข้อบังคับ ข้อ ๖๒ ของพระรัตน์นั้น เห็นว่า ข้อบังคับพระรัตน์ไทย (ผู้ถูกกรอง) พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๑ กำหนดให้การประชุมใหญ่สามัญหรือวิสามัญของพระภูมิพลอดุลยเดชด้วยสมาชิกของพระภูมิพลอดุลยเดชต่อไปนี้ (๑) คณะกรรมการบริหารพระภูมิพลอดุลยเดช (๒) สมาชิกของพระภูมิพลอดุลยเดชที่เป็นสมาชิกสภากองผู้แทนราษฎรในขณะนั้น (ถ้ามี) (๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น (ถ้ามี) และ (๔) ผู้แทนของสาขาพระภูมิพลอดุลยเดชตามข้อ ๕๗ ในกรณีที่มีสาขาพระภูมิพลอดุลยเดช กำหนดให้ประธานสาขาพระภูมิพลอดุลยเดชและกรรมการสาขาพระภูมิพลอดุลยเดชคนหนึ่งคนเป็นผู้แทนสมาชิกของสาขานั้น เข้าร่วมประชุมใหญ่ของพระภูมิพลอดุลยเดช หากประธานสาขาพระภูมิพลอดุลยเดชไม่สามารถมาร่วมประชุมใหญ่ได้ให้มอบหมายให้รองประธานสาขาพระภูมิพลอดุลยเดชหรือกรรมการสาขาพระภูมิพลอดุลยเดชคนใดคนหนึ่งมา_r่วมประชุมใหญ่ของพระภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งการประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกตามข้อ ๖๑ มากกว่าประชุมใหญ่เมื่อน้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงจะเป็นองค์ประชุมตามข้อบังคับของพระภูมิพลอดุลยเดช พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๒ ซึ่งพระราชนูญตัดสินใจว่า “ที่ประชุมใหญ่ของพระภูมิพลอดุลยเดชในการเมือง” และวรรณส่อง บัญญัติว่า “ในระหว่างที่พระภูมิพลอดุลยเดชได้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพระภูมิพลอดุลยเดชตามมาตรา ๒๔ ให้ที่ประชุมใหญ่ของพระภูมิพลอดุลยเดชเมืองนั้นประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพระภูมิพลอดุลยเดช และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพระภูมิพลอดุลยเดช” แต่ในวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ พระราชนูญตัดสินใจว่า “ในระหว่างที่พระภูมิพลอดุลยเดชได้ดำเนินการจัดตั้งสาขาพระภูมิพลอดุลยเดชตามมาตรา ๒๔ ให้ที่ประชุมใหญ่ของพระภูมิพลอดุลยเดชเมืองนั้นประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพระภูมิพลอดุลยเดช และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพระภูมิพลอดุลยเดช”

พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงพังได้ตามคำร้อง ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๖ ของผู้ร้องว่า พระภูมิพลอดุลยเดชมีกรรมการบริหารพระภูมิพลอดุลยเดช จำนวน ๓๑ คน กรรมการสาขาพระภูมิพลอดุลยเดช จำนวน ๑๐ คน รวม ๔๑ คน แต่การประชุมใหญ่สามัญประจำปี ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ ของพระภูมิพลอดุลยเดชนั้น มีสมาชิกตามข้อบังคับ ข้อ ๖๑ ที่เป็นกรรมการบริหารพระภูมิพลอดุลยเดช (รักษาการ) เข้าร่วมประชุมจำนวน ๑๔ คน และผู้แทนสาขาพระภูมิพลอดุลยเดช จำนวน ๓ คน จึงมีผู้เข้าร่วมประชุมไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ตามข้อบังคับพระภูมิพลอดุลยเดช พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖๒ ที่ผู้ร้องอ้างว่า คณะกรรมการบริหารพระภูมิพลอดุลยเดช (รักษาการ) มีจำนวน ๒๒ คน ไม่ใช่ ๓๑ คน ตามคำร้อง เนื่องจากมีคณะกรรมการบริหารพระภูมิพลอดุลยเดช (รักษาการ) ลาออกจาก การเป็นสมาชิกไปเมื่อต้นปี ๒๕๔๕ ก่อนที่จะมีการประชุมใหญ่สามัญครั้งดังกล่าว จำนวน ๕ คน นั้น ไม่อาจรับพังได้ การที่ผู้ร้องอ้างว่า “ได้รายงานการลาออกจากเป็นสมาชิกพระภูมิพลอดุลยเดช” แล้วนั้น มิใช่เป็นการแจ้งการเปลี่ยนแปลง และได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระภูมิพลอดุลยเดชฯ มาตรา ๓๓ แต่อย่างใด ซึ่งมาตรา ๓๓ ดังกล่าว บัญญัติว่า “เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายพระภูมิพลอดุลยเดชฯ ข้อบังคับพระภูมิพลอดุลยเดชฯ หรือ

รายการตามมาตรา ๓๗ วรรคสอง (๕) ที่จดแจ้งไว้กับนายทะเบียน หรือรายละเอียดที่แจ้งไว้ในแบบตามมาตรา ๓๐ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้พิจารณาแก้ไขรายละเอียดดังกล่าว

การเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียน และให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

...ฯลฯ..."

การรายงานดังกล่าวของผู้ถูกร้อง จึงมิใช่กรณีการรายงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมืองหรือรายงานตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว และไม่ถือว่าได้มีรายงานการเปลี่ยนแปลงทำให้จำนวนคณะกรรมการบริหาร (รักษาการ) ลดลงเหลือจำนวน ๒๒ คน การประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ จึงมิได้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ มาตรา ๒๖

ส่วนประเด็นตามคำร้อง ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๖ ที่ว่า ผู้ถูกร้อง ไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๔๕ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงยืนต่อคณะกรรมการเลือกตั้งภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมการ กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ มาตรา ๖๒ นั้น ก็ฟังได้ตามคำร้อง ซึ่งผู้ถูกร้องมิได้โต้แย้งคัดค้านว่า คณะกรรมการ กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้ออนุมัติวงเงินสนับสนุนพรรคการเมืองในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ โดยพรรคไทย ผู้ถูกร้องได้รับจัดสรรตามแผนงานและโครงการ จำนวน ๓ โครงการ เป็นเงิน ๕๒๔,๐๐๐ บาท และได้รับจัดสรรเป็นค่าไปรยณียกรและค่าสาธารณูปโภคสำหรับสำนักงานใหญ่พรรคและสาขาพรรค รวม ๑๕๘,๔๘๙ บาท ซึ่งในปี ๒๕๔๕ ผู้ถูกร้องได้เบิกจ่ายและรับเงินไปจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามแผนงานและโครงการ ๒ งวด จำนวนเงิน ๓๒๗,๕๐๐ บาท และเบิกจ่ายค่าสาธารณูปโภคอีก ๑ งวด เป็นเงิน ๕๔,๐๐๐ บาท ซึ่งผู้ถูกร้องจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยืนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใต้กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งภายใต้กฎหมายว่าด้วยนัยมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ

ปัญหามีว่า ผู้ถูกร้อง ไม่ได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๕ ให้ถูกต้อง และยืนต่อคณะกรรมการฯ ภายในการกำหนดดังกล่าวตามคำร้อง หรือไม่ นั้น เห็นว่าตามคำร้องของผู้ร้อง และคำชี้แจงลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ของผู้ถูกร้อง พึงได้ทรงกันว่ารายงานการใช้จ่ายเงิน

สนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๕ ซึ่งผู้ถูกร้องยื่นต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๖ นั้น ผู้ถูกร้องส่งเฉพาะแบบรายงาน ไม่มีรายละเอียดในแบบ รายงานมีเพียงหมายเหตุ ว่าข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสรรเงินและโครงการต่างๆ ยังไม่มีรายละเอียด และหลักฐานการจ่ายเงินก็ยังไม่สามารถจัดส่งให้ได้ โดยผู้ถูกร้องอ้างในหมายเหตุดังกล่าวว่า เนื่องจากเอกสารส่วนหนึ่ง เก็บรักษาไว้ในสำนักงานใหญ่เดิมของพรรคที่มีกรณีพิพาทกับเจ้าของบ้านที่ให้เช่าและสำนักงานถูกล็อก กุญแจไว้ เจ้าหน้าที่ของพรรคร่วมไม่สามารถเข้าไปเอาเอกสารหลักฐานต่างๆ ได้ ดังนี้ กรณีจึงฟังได้ตาม คำร้องว่า ผู้ถูกร้องไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ มาตรา ๖๒ ที่กำหนดให้ผู้ถูกร้องซึ่งได้รับเงินสนับสนุนจากการทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองฯ ประจำปี ๒๕๔๕ ต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคร่วมปีปฏิทินให้ถูกต้องตาม ความเป็นจริง และยื่นต่อกองคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคม ๒๕๔๖ ที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ไม่สามารถลงข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดสรรเงินและโครงการต่างๆ ไปในแบบรายงานได้ เพราะมีเหตุ สุดวิสัย เจ้าหน้าที่ของพรรคร่วมไม่สามารถเข้าไปเอาเอกสารหลักฐานที่เก็บรักษาไว้ในสำนักงานใหญ่ซึ่งผู้ให้เช่าล็อกกุญแจ ไว้เนื่องจากมีกรณีพิพาทกับ ผู้ถูกร้องมิได้มีเจตนาจะไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดแต่อย่างใด นั้น ไม่อาจรับฟังมาลบลังการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ถูกร้องตามที่รับฟังมาแล้วข้างต้นได้

สำหรับข้อโต้แย้งที่ว่า ผู้ร้องทราบว่าผู้ถูกร้องกระทำการใดก็ไม่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ มาตรา ๖๒ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๕ อันเป็น วันที่ผู้ร้องได้รับหนังสือชี้แจงจากหัวหน้าพรรครัฐถูกร้อง ซึ่งนับถึงวันที่ยื่นคำร้องเกิน ๑๕ วัน ตาม มาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว นั้น เห็นว่า เมื่อสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งทราบว่า ผู้ถูกร้องมิได้นำเงินที่ได้รับการสนับสนุนค่าไปรษณียการและค่าสาธารณูปโภค ไปชำระหนี้ค้างค่าฝากร่วม ไปรษณียภัณฑ์และพัสดุไปรษณีย์ตามใบแจ้งหนี้ที่ผู้ถูกร้องนำส่งเป็นหลักฐาน ขอเบิกเงินค่าไปรษณียการ ก็ได้ตรวจสอบเพื่อหาข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกร้องเข้าข่ายการกระทำการใดตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ หรือไม่ หากนั้น เมื่อผู้ร้องได้พิจารณาแล้ว ให้ความเห็นชอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอว่ามีเหตุแห่งการยุบพรรครัฐ จึงถือว่า วันดังกล่าวเป็นวันที่ความประภูมต่อนายทะเบียน ไม่ใช่วันที่ผู้ร้องได้รับหนังสือชี้แจงจากผู้ถูกร้อง กรณี ของผู้ถูกร้อง ผู้ร้องได้เห็นชอบตามติที่ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอ เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๔๕ ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ จึงชอบด้วยพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฯ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ดังนั้น วินิจฉัยว่า ພຣະກິດຕະກິດ ປູ້ຄູກຮ້ອງ ມີໄດ້ປົງປັດແລະດຳເນີນການໃຫ້ເປັນໄປຕາມພຣະຣາຊບໍລິສັດ
ປະກອບຮັບຮັບຮຸ່ມນຸ້ມວ່າດ້ວຍພຣະການເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥៧ ນາຕຣາ ២៦ ແລະ ນາຕຣາ ៦២ ອັນນີ້ເຫຼຸ
ໃຫ້ຢູ່ບໍລິສັດໄດ້ຕາມນາຕຣາ ៦៥ ວຣະກໍານົ່ງ (៥) ຕາມກໍາຮົງຂອງຜູ້ຮ້ອງ

ອາຍຸຍໍາຈາກຕາມພຣະຣາຊບໍລິສັດປະກອບຮັບຮັບຮຸ່ມນຸ້ມວ່າດ້ວຍພຣະການເມືອງฯ ນາຕຣາ ៦៥
ວຣະກສອງ ຈຶ່ງມີກໍາສັ່ງໃຫ້ຢູ່ບໍລິສັດໄກ

นายศักดิ์ เตชะชาณ

ຕຸລາກາຮ່າລວມນຸ້ມ